

SÈRIE 1

La prova consta de 5 exercicis. Els exercicis 1 (Traducció) i 2 (Sintaxi) són comuns a les dues opcions. En canvi, per als exercicis 3 (Morfologia), 4 (Etimologia i lèxic) i 5 (Cultura), cal triar una de les dues opcions A o B (la mateixa per a tots tres).

1. Exercici de traducció**[3 punts]**

Apol·lodor, Biblioteca 3.13,6: Aquil·les i els seus pares.

Més tard, Peleu es va casar amb Tetis, filla de Nereu... Ὡς δὲ ἐγέννησε Θέτις ἐκ Πηλέως βρέφος, ἀθάνατον θέλουσα ποιῆσαι τοῦτο, κρύφα Πηλέως τῆς νυκτὸς ἔφθειρεν ὃ ἦν αὐτῷ θνητὸν, μεθ' ἡμέραν δὲ ἔχρειεν ἀμβροσίᾳ. Però Peleu, que l'estava vigilant, es va posar a cridar. Llavors Tetis, en veure que no podia executar el seu projecte, va abandonar el fill encara molt petit, i se'n tornà amb les Nereides. Peleu va dur el nen amb Quiró, que el va acollir i el va criar amb entranyes de lleó i porcs senglars, i amb medul·les d'ossos.

ἡ Θέτις Θέτιδος : Tetis

ὁ Πηλεὺς Πηλέως : Peleu

Traducció

Quan Tetis va parir un nadó de Peleu, com que volia fer-lo immortal, d'amagat de Peleu, de nit, va destruir el que hi havia en ell de mortal, i l'endemà el va banyar amb ambrosia.

2. Exercici de sintaxi

[2 punts]

a) L'oració **ὁ ἦν αὐτῷ θνητὸν** és una subordinada de relatiu substantivada (és a dir que el seu antecedent no està expressat), que fa de complement directe del verb **ἔφθειρεν**.

- Feu l'anàlisi sintàctica de tots els seus elements.

El verb de l'oració és **ἦν**, verb copulatiu, subjecte del qual és el pronom relatiu **ὁ**, i l'atribut, **θνητὸν**. El pronom **αὐτῷ** pot ser interpretat com un datiu possessiu, o simplement com un complement de lloc .

b) Observeu l'infinitiu **ποιῆσαι**.

- De qui depèn?
Del participi θέλουσα
- Quines paraules en depenen i amb quina funció?
En depenen τοῦτο amb funció de Complement directe, i ἀθάνατον com a Predicatiu del CD

Opció A

3. Exercici de morfologia [1 punt]

Escriuiu cada paraula de les següents al costat de l'anàlisi morfològica que li correspongui:

ἐγέννησε, γεννᾶ, γεννᾶν, ἐγέννα, γεννήσει

a) 3ª persona del singular, futur d'indicatiu, veu activa: **γεννήσει**

b) 3ª persona del singular, present d'indicatiu, veu activa: **γεννᾶ**

c) Infinitiu present, veu activa: **γεννᾶν**

d) 3ª persona del singular, imperfect, veu activa: **ἐγέννα**

e) 3ª persona del singular, aorist d'indicatiu, veu activa: **ἐγέννησε**

4. Exercici d'etimologia i lèxic [2 punts]

Escriuiu dues paraules en català o castellà derivades de les següents paraules gregues:

Ex. ὁ λόγος : lògica, filologia

ἡ πόλις > **política, policia**

ὁ τόπος > **topografia, tòpic**

τὸ σῶμα > **somàtic, cromosoma**

ὁμοιος > **homeopatia, homogenèic**

κρατέω > **democràcia, buròcrata**

5. Exercici de cultura

[2 punts]

Llegiu el text següent, on Circe urgeix Odisseu a visitar Tirèsias, i responeu amb un redactat que inclogui les qüestions plantejades (200-300 paraules) :

CIRCE.- Laertíada del llinatge de Zeus! Odisseu, fèrtil en ginys! No romangueu més temps a casa meua, si no voleu. Sinó que, tot d'una, us cal fer un altre viatge i arribar al casal d'Hades i de la venerable Persèfona per consultar l'ànima del tebà Tirèsias, endeví cec però savi encara. Car, tot i mort, Persèfona li atorga intel·ligència i saber, mentre els altres són ombres que es mouen.

Homer, Odissea 10.488-495

- Quin és l'objectiu d'aquesta visita d'Odisseu a l'Hades?
- L'endevinació: on es troba el principal centre oracular de Grècia? Quin personatge d'una tragèdia de Sòfocles va consultar aquest oracle i quina resposta va obtenir?
- Coneixeu alguns altres personatges que podien comunicar el futur?

Circe aconsella Odisseu que vagi a l'Hades per tal que allà l'endeví Tirèsias li digui com ha de seguir el seu viatge de retorn a Ítaca.

Aquest fet s'inscriu en la tradició oracular grega, molt important per la vida dels individus que creien que els déus els parlaven a través dels endevins. Sempre que un grec havia d'emprendre alguna nova activitat o es disposava a introduir algun canvi a la seva vida, podia anar a l'oracle per tal que aquest li digués si l'empresa tenia o no futur.

Hi havia molts centres oraculars a Grècia, però el més important era el d'Apol·lo a Delfos. Si un grec volia consultar l'oracle d'Apol·lo, abans havia de purificar-se amb l'aigua de la font Castàlia. Un cop davant del temple, havia de pagar l'import corresponent al servei i preguntava als sacerdots el que l'interessava. Aquests anaven darrera el temple, al lloc on la Pítia, l'endevina del déu, entrava en trànsit enmig del llorer fumejant, i li escoltaven la resposta, que després ells interpretaven per al consultant. Les respostes solien ser ambigües per tal que, passés el que passés, el resultat es pogués ajustar a la predicció, com en el cas de Xerxes, que en preguntar quin seria el resultat de la guerra que estava a punt de començar contra Grècia, va rebre com a resposta que destruiria un gran exèrcit, sense pensar que podia ser el seu, com va resultar. En el cas d'Èdip, en canvi, l'oracle es va acomplir sense ambigüitat de cap mena i, malgrat els esforços de l'heroi per evitar-lo, va matar el seu pare en una cruïlla.

A més dels oracles, a Grècia hi havia endevins que desxifraven la voluntat dels déus a partir del vol dels ocells, de les vísceres dels animals sacrificats, dels somnis, etc.

Opció B

3. Exercici de morfologia

[1 punt]

Totes les formes del següent llistat són infinitius, llevat de dues. Subratlleu-les.

γενέσθαι

εἶναι

τιμᾶν

λεγομέναι

παιδεύειν

ποιεῖν

λῦσαι

ἡμέραν

βλέπειν

ψεύσασθαι

4. Exercici d'etimologia i lèxic

[2 punts]

Escriuiu una paraula grega de la qual deriven les següents, tenint en compte la indicació entre parèntesis:

Ex. filosofia, sofista (substantiu) : ἡ σοφία

- pirotècnia, mnemotècnic (substantiu) τέχνη -ης
- dosi, antídoto (verb) δίδωμι
- progenitor, genètica (verb o substantiu) γεννάω / γένος, -ους
- ecologia, economia (substantiu) οἶκος -ου
- diagnòstic, pronòstic (verb) γινώσκω

5. Exercici de cultura [les respostes incorrectes descompten] [2 punts]

Marqueu la resposta correcta

- En quin període va tenir lloc la major part de colonitzacions dutes a terme pels grecs?
 - a) Època hel·lenística €
 - b) Època clàssica €
 - c) Època arcaica** €
 - d) Època romana €

- Clístenes va ser
 - a) un dramaturg €
 - b) un delinqüent €
 - c) un reformador polític** €
 - d) un atleta vencedor a Olímpia el 468 aC €

- El consell d'ancians a la constitució espartana rebia el nom de
 - a) Βουλή €
 - b) Ἀπελλά €
 - c) Ἐκκλησία €
 - d) Γερουσία** €

- Quin dels següents personatges femenins **NO** apareix a la Iliada?
 - a) Penèlope, esposa d'Odisseu** €
 - b) Andròmaca, esposa d'Hèctor €
 - c) Cassandra, germana d'Hèctor €
 - d) Tetis, mare d'Aquil·les €

- Quin dels següents herois és considerat el fundador de la polis atenesa?
 - a) Peleu €
 - b) Teseu** €
 - c) Perseu €
 - d) Egeu €